

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/117/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222203424
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2222203424.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, H. I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom D. K. XXXX/XX, J. C., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 41, Dunajská Streda, deti rodičov: matka - L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. K. XXXX/XX, J. C. a otec - M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. K. XXXX/XX, J. C., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Natáliou Kubáňovou so sídlom Zsigmonda Móricza 5707/8, Dunajská Streda, vo veci návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 41, Dunajská Streda o uloženie výchovného opatrenia, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom umiestnení maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, na odvolanie matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17. októbra 2022, č. k. 5P/84/2022-15 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 26. októbra 2022, č. k. 5P/84/2022-28, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. o nariadení neodkladného opatrenia potvrdzuje.

Odvolací súd zrušuje výrok IV. napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, H. I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX (v ďalšom texte „maloleté deti“). Výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloleté deti dočasne umiestňujú do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, ktorý bude vykonávaný v K. A. J. L. O. J. C., P. XXX/X, J. C.. Matke maloletých detí súčasne uložil povinnosť platiť výživné na každé z maloletých detí mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám K. A. J. L. O. J. C., P. XXX/X, J. C.. Otcovi maloletých detí uložil povinnosť platiť výživné na každé z maloletých detí mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám K. A. J. L. O. J. C., P. XXX/X, J. C.. Výrokom III. konanie o uloženie výchovného opatrenia vylúčil samostatné konanie a výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 52, § 115, § 117, § 366, § 367 ods. 1, 3 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 166 ods. 2 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a čl. 5 a § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

Súd prvej inštancie rozhodol na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (v ďalšom texte „UPSVaR“) na uloženie výchovného opatrenia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. UPSVaR poukázal na skutočnosť, že deti žijú v nízko štandardnej unimobunke na D. K. G. J. C.. Šetrením vykonaným dňa 15.06.2022 v domácnosti matky UPSVaR zistil, že matka zanechala svoje maloleté deti bez starostlivosti a odišla na neznáme miesto. Maloletý A. uviedol, že matka odišla na neznáme miesto, nič o nej nevedia, ani sa odvtedy neozvala, ani sa o nich nezaujíma. A. sa staral o mladších súrodencov a tetu I. (I. N. - pozn. súdu) im nosila stravu. Podľa udania susedov matka údajne odišla do mesta J. C. k svojej matke. Stará matka detí uviedla, že matka detí k nej chodí iba prespávať, uviedla tiež, že ona sa o maloleté deti nie je schopná ani ochotná starať, nakoľko má závažné zdravotné problémy. Na základe iniciatívy UPSVaR dostala rodina od mesta J. C. pridelenú ďalšiu unimobunku, ktorú v priebehu niekoľkých mesiacov zdemolovali. Matka maloletých detí mala veľmi ľahostajný prístup ku svojim maloletým deťom. Školské zariadenia nenavštevovali, školopovinné deti neboli zapísané do školských zariadení, prehliadky u pediatra absolvovali len na opakované výzvy. Napriek vykonávaným opatreniam UPSVaR-u matka často ponechávala deti samé doma, nemali čo jesť, širšia rodina im poskytovala stravu. Matka ignorovala opakované upozornovania zo strany UPSVaR-u, aby bola dôslednejšia v starostlivosti o svoje maloleté deti, dožadovala sa, aby UPSVaR zabezpečil stravu pre jej maloleté deti. Podľa vyjadrenia obyvateľov komunitného centra matka je drogovovo závislá, je gamblerka. Peniaze, ktoré získava z práce, z prostitúcie míňa na seba a pravidelne navštevuje kasína. Pre svoje maloleté deti nenakupuje potraviny ani hygienické potreby. Za účelom zabezpečenia vhodného výchovného prostredia a z dôvodu bezpečia a zdravého vývinu maloletých detí bola zo strany UPSVaR-u kontaktovaná širšia rodina detí s cieľom nájsť vhodnú osobu, ktorá by sa o maloleté deti dokázala postarať. O deti prejavila záujem tetu maloletých detí zo strany biologického otca, p. I. N.. Na návrh UPSVaR-u Okresný súd Dunajská Streda uznesením o neodkladnom opatrení č. k. 10P/47/2022-16 zo dňa 20.06.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti I. N., nar. XX.XX.XXXX. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2022. Po návrate z výkonu trestu odňatia slobody sa otec snaží rodinu finančne zabezpečiť, vykonáva príležitostné práce, ale nedokáže sa o deti osobne starať. UPSVaR vykonával v rodine opatrenia a zistil, že p. N. deti nezvláda, nie je ochotná sa naďalej o deti starať a odmietla ďalšiu náhradnú osobnú starostlivosť. Maloleté deti sú pravidelne bez dozoru, stalo sa, že dieťa vypadlo z okna. Najčastejšie sú pod dohľadom staršieho súrodenca A., ktorý z tohto dôvodu zanedbáva školskú dochádzku. Po oznámení p. I. N., že nie je ochotná a nezvláda zabezpečovať ďalšiu starostlivosť o maloleté deti, vzal navrhovateľ svoj návrh vo veci samej späť. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 10P/47/2022-152 zo dňa 06.10.2022 konanie zastavil, zrušil uznesenie tunajšieho súdu č. k. 10P/47/2022-16 zo dňa 20.06.2022 a rozhodol o trovách konania.

Za daných okolností súd prvej inštancie dospel k záveru, že s prihliadnutím na záujmy maloletých detí je potrebné nariadiť navrhované neodkladné opatrenie. Umiestnenie maloletých detí do centra pre deti a rodiny je opodstatnené, pretože potrebujú okamžitú starostlivosť, ktorú ich rodičia a ani ich širšia rodina nevie adekvátne zabezpečiť. Bolo preto nariadené dočasné umiestnenie maloletých v centre pre deti a rodiny, pričom trvanie tejto starostlivosti súd neurčil vzhľadom na teraz neznáme obdobie a tiež vzhľadom na to, že prebieha konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia. Súčasne súd rozhodol o vylúčení konania o uloženie výchovného opatrenia na samostatné konanie (výrok III.). Predmetné neodkladné opatrenie je tak nariadené na nevyhnutný čas s tým, že súd jeho výkon bude sledovať v súčinnosti s príslušnými orgánmi.

Súd prvej inštancie uviedol, že mu sú známe sociálne a ekonomické pomery rodičov, a to nielen z obsahu tohto spisu, ale aj z úradnej činnosti. Uložil preto povinnosť obom rodičom, každému samostatne, prispievať mesačne na každé z detí titulom výživného sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Dunajská Streda (výrok II.).

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP (výrok IV.).

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie matka a otec maloletých z dôvodu neúplne zisteného skutočného stavu veci. V odvolaní poukázali na konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10P/47/2022, ktoré bolo zastavené dňa 6.10.2022 s tým, že sa o maloleté deti bude naďalej osobne starať otec. UPSVaR nepočkal ani do vydania uznesenia o zastavení konania vedeného pod sp. zn. 10P/47/2022 zo dňa 6.10.2022, nepreveril aktuálny stav v rodine, nedal možnosť otcovi starať sa o maloleté deti a ešte dňa 10.10.2022 podal návrh na neodkladné opatrenie o odňatí maloletých detí.

Ďalej rodičia uviedli, že v deň šetrenia dňa 15.6.2022 bol otec vo výkone trestu v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody (v ďalšom texte „UVTOS“) a v júli 2022 bol prepustený na slobodu. Matka bola v tom čase v práci v SARIX s. r. o. a o maloleté deti sa starala ich teta I. N.. Rodičia nemajú vedomosť, prečo s maloletými deťmi nebola a z akého dôvodu ich nechala samé. Poukázali na to, že i otec otca maloletých detí býva s nimi v jednej domácnosti a aj on je neustále doma. Po prepustení z výkonu trestu sa otec opätovne začal riadne starať o maloleté deti. Obaja rodičia pracujú, matka v spoločnosti SAMSUNG s.r.o., jej príjem je cca 600,- Eur, otec pracuje vo G.. Snažia sa deti čo najlepšie zabezpečiť. Rodičia maloletých v odvolaní poukázali na to, že UPSVaR mal vykonať opakované šetrenie po návrate otca maloletých detí z UVTOS a zistiť skutočný stav v rodine, prípadne mal rodinu dohliadať. Podľa rodičov UPSVaR od 15.6.2022 nové aktuálne šetrenie nevykonal. Z uvedeného dôvodu majú za to, že návrh na neodkladné opatrenie podal UPSVaR predčasne a riadne nepreukázal reálny skutočný stav v rodine k dátumu vydania uznesenia. Takýto postup úradu nie je v záujme maloletých detí, ba je pre nich traumatizujúci. Rodičia uviedli, že maloleté deti museli odovzdať do K. A. J. Q. O. J. C.. Pre maloleté deti si prišli osobne pracovníci z UPSVaR dňa 27.10.2022 a deti násilu odobrali. Momentálne rodičom nie sú umožnené návštevy v ústave. Rodičia v odvolaní zdôraznili, že sa maloleté deti rozdelili. G., H. a J. sú umiestnení u profesionálnych rodičov a nevedia, kde sú a čo s nimi. UPSVaR pretrhol a narušil vzájomné citové väzby medzi súrodencami a rodičmi a deťmi. V závere rodičia maloletých detí uviedli, že z výroku napadnutého uznesenia nie je zrejmé, do kedy majú byť maloleté deti dočasne umiestnené v ústave a ani to, či sa bude pokračovať v konaní v merite veci a či sa urobí riadne šetrenie. Navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu rodičov rázne odmietol lživé a nepravdivé informácie, ktoré podali rodičia vo svojom odvolaní voči napadnutému uzneseniu. UPSVaR je presvedčený, že najlepší záujem maloletých je, aby starostlivosť, ako aj výchova bola realizovaná oboma rodičmi. V danom prípade nie je osvedčená spôsobilosť rodičov. Rodičia maloletých L. B. a M. N. žili v nízko štandardnej unimobunke na D. K. so svojimi 8 mal. deťmi. Dve najstaršie deti M. a F. žili v bytovke u tety p. N.. Najstarší syn M. je drogovovo závislý, aktuálne je umiestnený v resocializačnom zariadení. Je síce pravda, že matka požiadala úrad o pomoc, no ďalej s úradom spolupracoval iba maloletý M.. Po umiestnení do resocializačného zariadenia sa o maloletého zaujímala iba jeho teta p. N.. Matke bol vyplatený mimoriadny príspevok na deti, ktorý matka v plnom rozsahu minula na svoje potreby. Napriek výroku právnej zástupkyne „Je všeobecne známe, že v lokalite, kde žijú je pervitín ľahko prístupný“, úrad sa nevie, no ani nemôže stotožniť s uvedeným vyjadrením. Úlohou rodiča je ochrániť maloleté dieťa pred nástrahami prostredia, v ktorom žije a vyrastá. Úrad s rodinou intenzívne pracuje od roku 2006. Rodina bola zaradená do programu Kľúč n. o., Tenenet o. z. a s rodinou pracovali aj terénni sociálni pracovníci. Bola jej poskytnutá finančná, ako aj nespočetná materiálna pomoc. Na základe iniciatívy úradu dostala rodina od mesta J. C. ďalšiu unimobunku, ktorú behom pár mesiacov zdemolovali. Matka mal. svojim neusporiadným, ľahostajným, promiskuitným, spôsobom života a nezodpovedným prístupom, ohrozovala zdravý psychický, fyzický a sociálny vývoj, ako i bezpečnosť mal. detí. Úrad podal podnet na OOPZ Dunajská Streda - preverenie skutkového stavu, či konaním matky nedošlo k naplneniu trestného činu. Kolízny opatrovník k odvolaniu ďalej uviedol, že otcovi v čase nástupu do výkonu trestu odňatia slobody maloleté deti neboli zverené do osobnej starostlivosti (ako je uvedené v odvolaní rodičov) a ani nebol uvedený v rodných listoch ako ich otec. Po návrate otca z výkonu trestu odňatia slobody bol to práve úrad, ktorý sprevádzal rodičov pri vybavovaní rodných listov resp. zápis otca do RL mal. detí. Úrad o aktuálnych skutočnostiach informoval Okresný súd Dunajská Streda. Na pravde sa nezakladá ani vyjadrenie rodičov, že úrad pri zhodnotení starostlivosti maloletých detí vychádzal zo 4 - mesačnej starej správy. Úrad vykonával intenzívne šetrenia v rodine, no ani pri jednom šetrení pri

deťoch nebola dospelá osoba. Nakoľko nikto z širšej rodiny nebol ochotný prevziať starostlivosť maloletých detí, úrad pristúpil za účelom zabezpečenia vhodného výchovného prostredia a z dôvodu bezpečnosti a zdravého vývinu maloletých detí k ich umiestneniu do K. A. J. L. O.. Aby umiestnenie detí bolo čo najšetrnejšie a prebehlo v pokojnej atmosfére, úrad spolupracoval s tetou maloletých detí p. N., ktorá spolu s partnerom priviezla deti dobrovoľne do K. A. J. L. O. J. C.. S rozhodnutím úradu bola stotožnená aj širšia rodina. Do K. A. J. L. O. sa dostavila i matka maloletých detí, práve jej správanie pôsobilo traumatizujúco na maloleté deti. Staršie deti sa k matke správali odmietavo. Matka ich nechala napospas, bez starostlivosti a ona pritom prespávala u svojej matky.

UPSVaR vo svojom vyjadrení ďalej konštatoval, že dňa 09.11.2022 sa uskutočnila na ÚPSVaR Dunajská Streda prípadová konferencia (organizovaná ÚPSVaR Dunajská Streda) s cieľom hľadania optimálneho riešenia a plánovania spoločného postupu v záujme maloletých detí. Na prípadovej konferencii sa zúčastnilo 8 detí B., rodičia detí, stará matka, dve tety detí, 6 zamestnancov K. A. J. L. O. J. C. (sociálne pracovníčky, psychológ, vychovávateľ, profesionálni náhradní rodičia), zástupca MsÚ Dunajská Streda, blízka osoba tety detí, dve zamestnankyne ÚPSVaR Dunajská Streda, kde spoločne ustanovili ciele sociálnej práce podľa aktuálneho stavu a to postupné zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej NOS) ich príbuzných. V prípade úpravy bytových, sociálnych, ekonomických pomerov matky by sa dve deti (F. a E.) mohli vrátiť k matke. Je možné predpokladať, že starostlivosť o dve deti by matka zvládla za pomoci p. D. R., (nevlastná sestra otca maloletých detí, ktorá na prípadovej konferencii sa vyjadrila, že v prípade potreby vie pomôcť rodine, vie dohliadať na deti).

K odvolaniu rodičov podalo vyjadrenie aj K. A. J. L. O. J. C.. Vo svojom vyjadrení uviedlo, že maloleté deti B. boli do ich zariadenia umiestnené dňa 27.1.2022. Maloleté deti do zariadenia odprevadili rodinní príslušníci. Všetci rodinní príslušníci boli pozvaní do vnútra a boli im aj maloletým deťom poskytnuté prvotné informácie o chode tohto zariadenia. Boli upozornení, že maloleté deti nebudú na jednej skupine. Umiestniť tak veľkú súrodeneckú skupinu do jednej samostatne usporiadanej skupiny je t. č. nemožné a zásadne to ovplyvní chod samotného centra. Rodine boli poskytnuté telefónne čísla na SUS a na zamestnancov Centra. Po umiestnení bola maloletým okamžite poskytnutá psychologická pomoc, ktorá aj naďalej pretrváva. Maloleté deti pri umiestnení nemali vhodné oblečenie ani vhodnú obuv. Boli zavšivavené a poštípané pravdepodobne od ploštíc. Maloleté deti v domácom prostredí nenavštevovali pediatra ani zubára, t. č. sa rieši ich zdravotný stav. Maloleté deti D., E. a F. neboli zapísaní do školských zariadení, Centru sa veľmi ťažko podarilo zabezpečiť miesta pre maloleté deti na E. M. E. D. s vyučujúcim jazykom maďarským.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby – matka a otec maloletých detí (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie preto ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP, § 2 ods. 1 CMP).

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

V preskúmvanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, v ktorých je možné začať konanie aj bez návrhu, odvolací súd preto v tejto veci nie je viazaný ani rozsahom ani dôvodmi odvolania. Preskúmal preto obsah spisového materiálu, vrátane pripojeného spisu sp. zn. 10P/47/2022, napadnuté uznesenie a zistil, že prvoinštančné konanie je zaťažené procesnou vadou spočívajúcou v skutočnosti, že I. N. nebola súdom prvej inštancie pojatá medzi účastníkov konania. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 10P/47/2022 vyplýva, že Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 10P/47/2022-16 zo dňa 20.06.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti I. N., nar. XX.XX.XXXX. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2022. Uznesením č.k.10P/47/2022-152 zo dňa 06.10.2022 Okresný súd Dunajská Streda zrušil uznesenie č. k. 10P/47/2022-16 zo dňa 20.06.2022. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 09.11.2022. Z uvedeného vyplýva, že v čase nariadenia napadnutého neodkladného opatrenia boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti I. N. a z tohto dôvodu mala byť účastníčkou prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie nesprávne formuloval aj výrok svojho rozhodnutia o neodkladnom opatrení. I. N. bola v čase rozhodovania súdu osobou, ktorá mala mať maloletých pri sebe – ako predpokladá citované ustanovenie § 367 ods. 1 CMP – pretože maloleté deti jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie preto mal uložiť svojím výrokom povinnosť I. N., aby deti odovzdala do Centra pre deti a rodiny Dunajská Streda. Vtedy by korešpondovala výroková časť uznesenia (výrok II.) s aplikovaným zákonným ustanovením § 367 ods. 1 CMP. Z obsahu spisu je však zrejmé, že I. N. o nariadenom predbežnom opatrení vedomosť mala, dobrovoľne deti do Centra pre deti a rodiny (spolu s ďalšími príbuznými) odvieďa, odvolací súd preto nepovažuje tieto procesné vady za natoľko intenzívne, aby prišlo k takému porušeniu jej práva na spravodlivý proces, ktoré by prevyšovalo naliehavosť najlepšieho záujmu maloletých detí v danej veci na usporiadanie ich pomerov. Aj s poukazom na ustanovenie § 67 CMP odvolací súd preto na uvedené vady neprihliadal.

Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 C. s. p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 C. s. p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá C. s. p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 C. s. p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 C. s. p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas (ods. 1). Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej (ods. 2).

Podľa § 360 C. m. p. neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (ods. 1). Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej (ods. 2).

Podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvoláciu argumentáciu rodičov maloletých detí je posúdiť správnosť záverov súdu prvej inštancie o tom, že v danej veci boli splnené podmienky pre neodkladnú úpravu pomerov maloletých detí ich odovzdaním do starostlivosti K. A. J. L. O..

Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia nie je vykonávané dokazovanie, ale súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje (osvedčuje) najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom podmienkou jeho nariadenia je osvedčenie, že bez okamžitej, aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka bezprostredne ohrozené. Účastník – v tomto prípade maloleté deti musia byť v situácii, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj aj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/3/2010).

Po dôslednom preštudovaní spisového materiálu vrátane pripojeného spisu odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné sa v plnom rozsahu stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého je umiestnenie maloletých detí do K. A. J. L. O. opodstatnené. Odvolací súd mal súladne so súdom prvej inštancie osvedčené, že maloleté deti potrebujú okamžitú starostlivosť, ktorú ich rodičia a ani ich širšia rodina nevie aktuálne adekvátne zabezpečiť. Práve za týmto účelom bolo nariadené dočasné umiestnenie maloletých v K. A. J. L. O.. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva aj tá skutočnosť, že UPSVaR pravidelne sleduje aktuálny vývoj v rodine maloletých detí, tento vyhodnocuje, pričom má na zreteli najlepší záujem maloletých – aby mali zabezpečený bezpečný, dôstojný priestor pre svoj vývin a zabezpečené životné potreby. Kontaktovaním aj širšej rodiny maloletých sa UPSVaR nepochybne snaží zabezpečiť aj udržanie a rozvoj citových väzieb v rámci rodiny maloletých detí. Odvolacie námietky rodičov maloletých detí preto neobstoja. Odvolací súd dodáva, že konanie vo veci pokračuje rozhodovaním o veci samej, v rámci tohto konania bude procesný priestor na vykonanie riadneho dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci.

V časti výživného rodiča maloletých detí voči súdnemu rozhodnutiu nenamietali, odvolací súd sa preto touto časťou prvoinstančného rozhodnutia nezaoberal.

S poukazom na uvedenú argumentáciu odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP v celom rozsahu potvrdil.

Výrok IV. o náhrade trov konania odvolací súd zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, keď na rozhodnutie o trovách neboli splnené procesné podmienky. V zmysle ustanovenia § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V predmetnej veci ide o neodkladné rozhodnutie v rámci konania o výchovnom opatrení, rozhodnúť o náhrade trov konania je preto namieste v konečnom rozhodnutí o výchovnom opatrení.

Senát odvolacieho súdu prijal toto uznesenie pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).